

CONVENCIÓN
INTERNACIONAL
SOBRE LOS
DERECHOS DE
LAS PERSONAS
CON DISCAPACIDAD
(2006-2026)

COMITÉ ESPAÑOL
DE REPRESENTANTES
DE PERSONAS
CON DISCAPACIDAD

FUNDACIÓN CERMI MUJERES

tres mayo

Día Nacional en España
Convención Internacional

sobre los Derechos de las Personas con Discapacidad

3 de maio de 2026

Día Nacional en España da Convención Internacional sobre os Dereitos das Persoas con Discapacidade

"Vixésimo Aniversario da Convención sobre os Dereitos das Persoas con Discapacidade: unha guía, unha conquista colectiva e unha promesa de futuro"

Manifesto do Movemento CERMI

O 3 de maio foi declarado polo Goberno, mediante decisión do Consello de ministros e a suxestión do CERMI, Día Nacional en España da Convención Internacional sobre os Dereitos das Persoas con Discapacidade do 13 de decembro de 2006, conmemorando así a data en que este tratado internacional de dereitos humanos entrou en vigor en todos os Estados parte, incluída España. O propósito deste Día Nacional é xerar coñecemento e provocar toma de conciencia en todas as instancias, operadores, axentes e grupos de interese da discapacidade como unha parte, digna e valiosa da diversidade humana, que só pode entenderse e abordarse como unha cuestión de dereitos humanos.

Cúmprense, en 2026, vinte anos da adopción deste tratado internacional histórico que supuxo un cambio de paradigma na forma de entender a discapacidade en todo o mundo.

A Convención consolidou definitivamente a consideración da discapacidade como unha cuestión de dereitos humanos, situando ás persoas con discapacidade como titulares de pleno dereito e con capacidade para decidir sobre as súas propias vidas e participar en igualdade de condicións respecto ás e aos demais na sociedade. Trátase de ter unha concepción integral do apoio ás persoas, non só respondendo ás súas necesidades materiais senón tamén poñendo o foco na súa esfera emocional.

Vinte anos despois, desde o CERMI queremos celebrar este aniversario como un fito de progreso colectivo, recoñecer os avances alcanzados e reforzar o compromiso cunha inclusión plena e efectiva.

A Convención representou unha auténtica disrupción no ámbito internacional de protección dos dereitos humanos e unha transformación profunda do enfoque tradicional cara á discapacidade. Fronte a visións asistencialistas ou meramente médicas, sentou as bases dun modelo sustentado na dignidade inherente, a autonomía persoal, a igualdade de oportunidades, a accesibilidade universal e a participación plena na sociedade de todas as persoas con discapacidade, incluídas as mulleres e as nenas con discapacidade.

Grazas a este instrumento xurídico internacional vinculante, a discapacidade deixou de ser invisible no sistema global de dereitos humanos e pasou a ocupar un lugar moito máis destacado nas políticas públicas, na lexislación e na conciencia social.

A Convención foi tamén unha panca positiva para a actuación dos poderes públicos, ao proporcionar un marco estable para orientar leis, políticas e decisións públicas desde os principios de igualdade, inclusión, accesibilidade universal e participación. A súa achega non se limita á protección fronte á discriminación, senón que impulsa unha acción pública máis proactiva, transversal e transformadora.

Nestas dúas décadas, a Convención impulsou cambios significativos que melloraron as condicións de vida de millóns de persoas con discapacidade e das súas familias. Entre os avances máis significativos destacan:

1. O recoñecemento xurídico e protección de dereitos, con reformas lexislativas en numerosos países para garantir a igualdade e combater a discriminación por motivo de discapacidade.
2. Unha máis ampla participación das persoas con discapacidade e das súas organizacións representativas na gobernanza e na elaboración de políticas públicas, consolidando o principio de “nada sobre as persoas con discapacidade sen nós”.
3. Avances na accesibilidade universal, que permitiron progresivamente eliminar barreiras nos espazos físicos, tecnolóxicos, comunicativos e cognitivos.
4. Un maior acceso á educación inclusiva, ao emprego e á protección social, elementos fundamentais para cimentar a autonomía.
5. O recoñecemento do dereito a vivir de forma independente e a ser incluído e incluída na comunidade, fortalecendo modelos baseados en apoios personalizados e procesos graduais de desinstitucionalización, para o cal resulta imprescindible contar con recursos efectivos que promocionen a autonomía e con canles de participación na toma de decisións.
6. Un aumento na toma de conciencia social, que contribuíu a modificar percepcións, a varrer prexuizos e a recoñecer o valor da diversidade humana.

Estes logros foron posibles grazas á acción conxunta de institucións públicas, organismos internacionais, sociedade civil organizada e, moi particularmente, do movemento asociativo da discapacidade. Tamén as empresas, como actores sociais esenciais, tiveron un papel decisivo á hora de facer efectivos os dereitos da Convención mediante contornas laborais, bens e servizos accesibles. A súa implicación foi igualmente clave para avanzar nunha responsabilidade compartida que sitúa a inclusión e os dereitos humanos no centro da súa actividade.

En España, a Convención serviu de marco para catapultar reformas legais e políticas públicas orientadas a garantir a igualdade de dereitos e a non discriminación das persoas con discapacidade. O movemento representado polo CERMI desempeñou un papel crucial na promoción, defensa e monitoreo da súa aplicación a través do recoñecemento do seu papel como mecanismo independente de seguimento, desde o ano 2011.

A incorporación do enfoque de dereitos humanos en ámbitos como a capacidade xurídica, a accesibilidade, a educación inclusiva, a igualdade de xénero, a protección social ou a participación política supuxo avances substanciais cara a unha sociedade máis xusta e inclusiva.

O camiño continúa porque, a pesar dos progresos alcanzados, o pleno cumprimento da Convención segue sendo un desafío. Persisten barreiras visibles e invisibles, desigualdades e situacións de discriminación, xeradas en ocasións polo estigma que impide que as persoas con discapacidade poidan exercer os seus dereitos e ser incluídas nos procesos de toma de decisións en igualdade de condicións. Esta situación require manter e reforzar o compromiso colectivo.

Este vixésimo aniversario debe ser, por tanto, non só unha celebración, senón tamén unha renovación do impulso transformador que inspirou a Convención.

Desde o CERMI reafirmamos a nosa determinación de seguir traballando para que os principios da Convención se traduzan en feitos da vida cotiá de todas as persoas con discapacidade. Porque unha sociedade verdadeiramente democrática só o é cando garante a dignidade, a igualdade e a inclusión de todas as persoas.

A Convención segue sendo unha guía, unha conquista colectiva e unha promesa de futuro.

www.cermi.es
www.fundacioncermimujeres.es